

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

09.02.2026 nr DM-129511-21

Tursa liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 66 lõike 2 punkti 2, § 67 lõike 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1, § 53 lõike 2 punkti 3 ning tuginedes METSATERVENDUSE OÜ 24.09.2024 taotlusele nr T-KL/1025595-3, Rõuge Vallavolikogu 25.03.2025 otsusele nr 1-3/11, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. muuta ettevõttele METSATERVENDUSE OÜ (registrikood 10224657) Tursa maardlas Tursa liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr L.MK/319178 järgmiselt:

- 1.1.1. pikendada keskkonnaloa kehtivusaega kuni 18.08.2040;
- 1.1.2. märkida 31.12.2025 seisuga taotletava mäeeraldisel koosseisus oleva ploki 1 aT (ehitusliiv) aktiivne tarbevaru 141 tuh m³;
- 1.1.3. märkida kaevandatava varu kogus (seisuga 31.12.2025) järgmiselt: ehitusliiv 123 tuh m³;
- 1.1.4. määrata keskmiseks tootmismahuks aastas 10 tuh m³;
- 1.1.5. määrata mäeeraldisel ja mäeeraldisel pindaks 3,05 ha.

1.2. Määrata keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt korralduse punktist 3.4.3.

1.3. Korrigeerida loa vormil järgmised ebatäpsused:

- 1.3.1. märkida tegevuskoha andmeteks: aadress Utra, Tursa küla, Rõuge vald, Võru maakond; katastritunnus: 49301:003:0341;
- 1.3.2. märkida ploki 1 aT andmetesse: kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - ei.

1.4. Avalikustada ettevõttele METSATERVENDUSE OÜ kuuluva keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr L.MK/319178 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

METSATERVENDUSE OÜ (registrikood 10224657, aadress Veskiposti tn 2/1, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond, Eesti; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas 30.08.2024 Keskkonnaametile taotluse Tursa liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmiseks. Nõutele vastav taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 24.09.2024 menetluse nr M-129511 juurde.

METSATERVENDUSE OÜ omab maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr L.MK/319178 (kehtivusega 18.08.2010 - 18.08.2026), mis annab ettevõttele õiguse kaevandada Tursa maardla (registrikaardi nr 872) Tursa liivakarjääri mäeeraldisel ehitusliiva. Kehtiva keskkonnaloaga Tursa liivakarjäär asub Võru maakonnas Rõuge vallas Tursa külas ettevõttele METSATERVENDUSE OÜ kuuluval Utra (katastritunnus: 49301:003:0341) katastriüksusel. Kinnistu sihtotstarve on maatulundusmaa 100%.

Keskkonnaloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt pole Tursa liivakarjääri mäeeraldiselt maavara kaevandama hakatud ja kogu teenindusmaa on looduslikus seisundis (kasutuses rohumaana). Seni pole Tursa liivakarjääri avatud, sest ettevõtte hinnangul on liiva tarbimine olnud piirkonnas väike.

Seletuskirja kohaselt võib tulevikus piirkonna ehitus ja teede ehitus hoogustuda, mistõttu METSATERVENDUSE OÜ taotleb keskkonnaloa nr L.MK/319178 kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra, s.o kuni 18.08.2040. Samuti soovitakse käesoleva keskkonnaloa muutmise taotlusega vähendada mäeeraldisel ning selle teenindusmaa pindala. Kuna elamud jäävad senisele mäeeraldisel liiga lähedale, siis soovitakse senise mäeeraldisel ja teenindusmaa pindala vähendada seniselt 3,42 hektarilt 3,05 hektarini. Kehtiv keskkonnaluba hõlmab Tursa liivamaardla ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokkide 1 aT ja 2 aT. Tursa liivakarjääri mäeeraldisel hõlmatud plokkide jääkvaru oli seisuga 18.02.2020 seisuga järgmine: 1 plokk (ehitusliiv) 171 tuh m³, 2 plokk (ehitusliiv) 27 tuh m³.

Käesoleva keskkonnaloa muutmise taotletav mäeeraldis hõlmab Tursa liivamaardla ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1. plokki. Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa kattub osaliselt olemasoleva mäeeraldisel teenindusmaaga. Taotletavast mäeeraldisel jääb välja allpool põhjavee taset asuv 2 plokk. Samuti jääb mäeeraldisel välja 1 plokist 0,37 ha suurune ala plokil loodeservast ning ca 0,8 m paksune kiht plokil lamamist. 1 plokist jääb taotletava mäeeraldisel piiresse ehitusliiva 141 tuh m³. Seega jääb esimesest plokist mäeeraldisel väljapoole 30 tuh m³. Mäeeraldisel välja jääva esimese plokil pindala ei muutu, st jääb 3,42 ha. Väljajääva esimese plokil ehitusliiva kihi keskmine paksus on 0,88 m. Mäeeraldisel sisse jääva ehitusliiva kihi keskmine paksus on 4,62 m. Varu jääb põhjaveetasemest kõrgemale. Seisuga 31.12.2025 on taotletava Tursa liivakarjääri mäeeraldisel ehitusliiva aktiivse tarbevaru maht 141 tuh m³ ja kaevandatava varu maht 123 tuh m³.

Käesoleva keskkonnaloa taotlusega soovitakse kaevandada vaid veetasemest kõrgemal asuvat ehitusliiva 62 m abs kõrguse tasemeni, et hiljem ala korrastada metsamaaks.

Loa muutmisel täpsustatakse varukoguseid vastavalt keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr

56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 40 lõike 3 punktile 2.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 10 tuh m³ (kehtival loal 11,30 tuh m³), kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 995 eurot on tasutud 30.08.2024 riigilõivuseaduse § 136² lg 1 p 4 ja lg 2 kohaselt (redaktsioon jõustus 01.07.2024).

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Maa-ameti 17.10.2024 kiri nr 9-3/24/10785-8).

Tursa liivakarjääri mõjualal (250-300 m) olemasolevad veekogud puuduvad. Lähimaks vooluveekoguks on idapool asuv Peetri jõgi (VEE1158700).

Lähimad majapidamised paiknevad põhja pool. Need on 101 m kaugusel asuval Vana-Utra (katastritunnus 69801:001:1086) katastriüksusel, 106 m kaugusel asuval Väike-Utra (katastritunnus 49301:003:1090) katastriüksusel, 292 m kaugusel asuval Pelsi (katastritunnus 49301:003:0091) katastriüksusel ja 419 m kaugusel asuval Härbali (katastritunnus 49301:003:0101) katastriüksusel.

Lähim puurkaev asub kaugemal kui 900 m.

Mäeeraldisel teenindusmaal pole kaitsealuseid objekte looduskaitseaduse (*LKS*) § 4 tähenduses. Peetri jõe kalda piiranguvöönd jääb teenindusmaast ida poole. Lähim Natura 2000 ala on mäeeraldisest 100–110 m kaugusele jääv Peetri jõe loodusala (EELISE kood RAH0000536), mis siseriiklikult on kaitse all Peetri jõe hoiualana (kood KLO2000075). Ala on oluline lõheliste kudemisala ning elupaik.

Nimetatud aladel on teada järgmiste liikide esinemine (sulgudes kaitsekategooria): paksukojaline jõekarp (II), euroopa harjus (III), hink (III), võldas (III) ja rohe-vesihobu (III). Teada on ka elupaigatüüpide esinemine: kood 6450, lamminiidud ning kood 9020* vanad laialehised metsad (seda väljaspool nimetatud hoiuala ja loodusala).

Mäeeraldisest umbes 300 m kaugusele jääb metsise elupaik (KLO9133987, sigimispaik), ca 1 km kaugusele jääb Villike metsise püsielupaik (KLO3000053) ja ca 1,3 km kaugusel asub Villike mängupaik.

Must-toonekure kaks elupaika asuvad mäeeraldisest kaugusel 6,2 km ning 9,5 km (EELISE koodid KLO9127207 ja KLO9126790);

Mäeeraldisest 186 m kaugusel on teada künnapuu (KLO9355245).

Vahemikus 50–216 m mäeeraldise välispiirist on teada 4 metsa vääriselupaiga esinemine.

Lähim kultuurimälestis jääb 2,1 km kaugusele põhja suunda, selleks on Sarupalu ristimets registrikoodiga 31001.

Lähim kultuurpärandi objekt on Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse alusel teenindusmaast põhjapoole jääv Väike-Utra talukoht (ca 100 m), samuti kõrval asuv Utra talukoht (ca 80 m). Muud objektid asuvad oluliselt kaugemal.

2.2. Keskkonnaloa muutmise taotluse ja otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotlus on 19.02.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 11.02.2025 kirjaga nr DM-129511-11 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Taotluse menetlusse võtmise teade ning taotlus edastati 17.02.2025 kirjaga DM-129511-12 ja ilmset ebatäpsust parandava kirjaga 19.02.2025 nr DM-129511-13 Rõuge Vallavalitsusele.

Kuni loa muutmise või sellest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 14.01.2026 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 14.01.2026 kirjaga nr DM-129511-20.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt METSATERVENDUSE OÜ 14.01.2026 kirjaga nr DM-129511-20 arvamust või vastuväiteid keskkonnanaloo muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest, hiljemalt kuupäevaks 28.01.2026.

METSATERVENDUSE OÜ ei esitanud keskkonnanaloo muutmise otsuse ja loa eelnõule arvamust pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 22.12.2025 kirjaga nr DM-129511-19 „Tursa liivakarjääri keskkonnakaitseala nr L.MK/319178 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata *KMH* Tursa liivakarjääri keskkonnanaloo muutmise taotlusele. Kavandatavale tegevusele määrati keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks (vt p 3.4.2.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnanaloo muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetakse keskkonnanaluba nr L.MK/319178 vastavalt ettevõtte METSATERVENDUSE OÜ 24.09.2024 esitatud taotlusele nr T-KL/1025595-3.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 66 lõike 2 punkti 2 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist. MaaPS § 67 lõike 1 kohaselt, kui kaevandamisloa kehtivusaja jooksul ei ole kaevandatavat maavara mäeeraldise piires täielikult ammendatud või kaevandatud maa ei ole korrastatud, pikendab kaevandamisloa andja loa omaja taotluse alusel loa kehtivust aja võrra, mis on vajalik maavara ammendamiseks. Käesoleval juhul taotletakse loa kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Tursa liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmise taotluse 17.02.2025 kirjaga DM-129511-12 ja ilmset ebatäpsust parandava kirjaga 19.02.2025 nr DM-129511-13 Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 18.04.2025. Rõuge Vallavolikogu edastas 25.03.2025 korralduse nr 1-3/11 milles nõustub maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmise tingimuslikult (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 28.03.2025 nr DM-129511-14).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Tursa liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmise taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki, kaevandamisega rikutud maa korrastatakse metsamaaks. Korrastamiseks mittevajalik katend võõrandatakse. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on keskkonnaloa nr L.MK/319178 kehtivusaja pikendamine 15 aasta võrra. Seni pole Tursa liivakarjääri mäeeraldiselt maavara kaevandama hakatud ja kogu teenindusmaa on looduslikus seisundis (kasutuses rohumaana).

Keskkonnaloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt pole karjääri seni avatud, sest ettevõtte hinnangul on liiva tarbimine olnud piirkonnas väike. Kuna tulevikus võib piirkonna ehitus ja teede ehitus hoogustuda, siis selle tarbeks taotleb Metsatervenduse OÜ Tursa liivakarjääri kaevandamise loa pikendamist 15 aasta võrra. Maapõueseadusest tulenevalt (mäeeraldis ei tohi olla ilma elamu omaniku/omanike nõusolekuta elamule lähemal kui 100 m), taotletakse kaeveloa pikendamise korral mäeeraldisel ja teenidusmaa pindalaks 3,05 ha (mäeeraldis ja teenidusmaa jäävad samadesse piiridesse). Mäeeraldisest põhja poole jäävad Vana-Utra ja Väike-Utra hooned.

Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Kaevandamise jätkamine juba avatud ja kaevandamisega rikutud maa-alal on keskkonnasäästlikum kui täiesti uute alade kasutusele võtmine. Tursa liivakarjääri keskkonnaloa kehtivusaja pikendamine on kooskõlas olemasoleva maardla maksimaalse võimaliku kasutamise eesmärgiga, tagades maavarade registris arvel oleva maavaravaru võimalikult täieliku väljamise minimaalsete kadude ja jääkidega.

3.3. Loa muutmisest keeldumise aluste väljaselgitamine

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 2-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Tursa liivakarjääri mäeeraldisel, selle teenidusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Tursa liivakarjääri mäeeraldis asub eraomandisse kuuluval kinnistul ning kaevandada soovitav maavara kuulub keskkonnaloa omajale. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust Keskkonnaameti hinnangul käesoleval juhul ei esine.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Rõuge Vallavolikogu nõustus 25.03.2025 korraldusega nr 1-3/11 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 28.03.2025 nr DM-129511-14) keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmise taotlusega tingimuslikult.

Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 22.12.2025 kirjaga nr DM-129511-19 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. METSATERVENDUSE OÜ ei ole seisuga 06.02.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses. Utra katastriüksuse (katastritunnusega 49301:003:0341) sihtotstarve: maatulundusmaa 100%.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muu hulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutlusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutlusõiguse alusel.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Rõuge Vallavolikogu on nõustunud Tursa liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmise 25.03.2025 otsuses nr 1-3/11 märgitud järgmistel tingimustel:

- *karjääri lubatud tööaeg tööpäevadel on ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00 on lubatud vaid väheste müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);*
- *nädalavahetustel ja riigipühadel on karjääris töötamine keelatud;*

- *mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivalle hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;*
- *kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.*

Keskkonnaamet edastas 10.04.2025 kirjaga nr DM-129511-15 ettevõttele tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Rõuge Vallavolikogu 25.03.2025 otsuse nr 1-3/11.

Keskkonnaamet edastas ettevõttele METSATERVENDUSE OÜ 08.08.2025 kirjaga nr DM-129511-16 kohaliku omavalitsuse tingimusliku otsuse uuesti seisukoha andmiseks.

METSATERVENDUSE OÜ ei ole Rõuge Vallavolikogu seatud tingimustele arvamust avaldanud ega arvamuse avaldamise tähtaega pikendanud.

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 22.12.2025 kirjaga nr DM-129511-19 Tursa liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti liivakarjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Tursa liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 200-250 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra- või tolmuhäiring. Kaevandamisel veetaseme alandamist (vee väljapumpamist ega ärajuhtimist) ei toimu. Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega.

Tursa maardla piirkonnas levib liustikujõeliste setete veekiht, mille tase jääb 61,2 m abs kõrgusele, piirkonna põhjavett dreniva Peetri jõe veetase 58,5 m abs kõrgusele ehk ligikaudu 3,5 m mäeeraldise lamamist madalamale. Piirkonna põhjavesi on vabapinnaline. Veekiht toitub sademetest. Aastal 2009 on mõõdetud Väike-Utra maaüksusel asuva salvkaevu veetaset, 28.07.2009 mõõdetud veetase asus 61,1 m abs kõrgusel. Alal olemasolevad veekogud puuduvad. Lähimaks vooluveekoguks on idapool asuv Peetri jõgi.

Taotluse alaga hõlmatud maavara paikneb üleval pool põhjaveetaset. Maavara kaevandamine karjääris avaldab mõju pinna- ja põhjavee tasemele ning piirkonna veerežiimile sh kaevudele eelkõige siis, kui põhjavee tasemest allpool oleva maavara kaevandamisel alandatakse (pumbatakse vett välja ja/või suunatakse kraavide abil isevoolselt suublaks olevasse veekogusse) karjääris veetaset või veetase alaneb väljatava maavara mahu arvel.

Keskkonnaamet on KMH eelhinnangus leidnud, et Tursa liivakarjääris kaevandamisel puudub negatiivne mõju, kuna põhjaveetaset ei muudeta, vee väljapumpamist või ärajuhtimist ei toimu.

Ettevaatusprintsipiist ning Rõuge valla üldplaneeringu põhimõtetest tulenevalt lisab Keskkonnaamet keskkonnaloale tingimuse, mis seab keskkonnaloa omanikule kohustuse tellida eksperthinnang, kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu.

Maavara kaevandamise, töötlemise ja transportimisega kaasneb müra, mida tekitavad karjääris

töötavad kaevandamismasinad. Põhikaardi andmetel asub lähimal elamumaal (II kategooria ala, olemasolev õuemaa) paiknev elamu Tursa liivakarjääri teenindusmaa piirist ca 75 m kaugusel. Seletuskirjas toodud arvutuste kohaselt on elamule lähimas karjääri osas töötamisel arvutuslik maksimaalne müratase avamaastikul lähima elamu juures 63 dB (mitme masina koostöötamisel).

Arvutuslik tase ei vasta määrusega kehtestatud piirnormidele. Samas arvutuses ei ole muuhulgas arvestatud müra levikut tõkestavate elementidega ega muude looduslike tingimustega, mistõttu on arvutuses tegu mõnevõrra ülehinnatud müratasemega. Masinad ei tööta karjääris samas punktis, müralevikut vähendab masinate asumise süvendis ning rajatakse müratõkke vall, mis vähendab mürataset eelduslikult kuni 10 dB võrra 100 m kaugusel elamute juures. Kuna müra arvutuslik tase ei vasta keskkonnaministri 16.12.2016 määrusele nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (*määrus nr 71*) seab Keskkonnaamet keskkonnaloale täiendavad kõrvaltingimused müra tõkestamiseks müratõkkevalliga lähimate elamute suunal ja kohustuse keskkonnaloa omanikule mõõta aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes müra kinnistul, millelt on esitatud kaebus müra esinemise osas. Kõrvaltingimused seatakse keskkonnaloale, eeldusega, et nende korrektse täitmisel vastab tegevus määruses nr 71 sätestatud piirnormidele.

Umbes 300 m kaugusele jääb metsise elupaik (KLO9133987, sigimispaik), ca 1 km kaugusele jääb Villike metsise püsielupaik (KLO3000053) ja ca 1,3 km kaugusel Villike mängupaik, mis EELISE andmete järgi oli 2023. aastal asustatud.

Tursa liivakarjääris tehakse mäetöid päevasel ajal. Maksimaalne karjäärist tulenev müratase 100 m kaugusel on seletuskirja kohaselt 60–65,5 dB, mäeeraldisest põhja suunas rajatakse müra tõkestamiseks kolme meetri kõrgused katendivallid. Öeldud on, et katendivallide taga langeb müra tase rohkem kui 10 dB.

Metsise kinnitamata kaitse tegevuskava kohaselt on mürareostus üheks suurimaks mõjuteguriks. Uuringu „Müra mõju metsise sigimiskäitumisele“ (Tilgar & Ojaste, 2024) tulemusel jõuti järeldusele, et aktiivse karjääri või maantee paiknemine metsisemängule lähemal kui 2 km võib põhjustada mängu hääbumise (mõjutades kukkede testosterooni taset, mistõttu loomad käituvad teisiti (isased mängivad lühikest aega või üldse mitte) ja/või metsise mänguhelid mattuvad valjema müra alla). Uuringus tuuakse välja, et sellistes mängudes väheneb oluliselt metsise mängude kestus, müra segav mõju takistab ka mängiva kuke häälightsuste kuulmist noorte, mängus passiivselt osalevate isaste poolt.

Aruandest ilmneb, et inimtekkeline müra võib osutada oluliseks lindude arvukust konkreetses piirkonnas limiteerivaks mõjuteguriks alates müratasemest 40 dB. Mõõduka tugevusega (40–45 dB) müra põhjustab häiringuid lindude laulus ja häälightsustes. Müra tugevuse suurenemisel ilmuvad aga ka kõrvalekaldeid käitumises, füsioloogias ja sigimises. Kanaliste puhul on näidatud, et mürataseme tugevusest olulisem on mürafooni muutus - taustafooni ületamine 10 dB võrra on populatsioonile negatiivse mõjuga.

Tegevuste puhul, mis võivad suurendada oluliselt mürafooni metsise elupaigas (>45 dB või tavamüra taseme suurenemine >10 dB) tuleb arvestada, et rajatava taristu (nt teed, karjäärid)

kasutamise otsene mõju (sh müra) metsise mängupaigale võib ulatuda kuni 2 km kaugusele müra täiendavast allikast.

Kõige tundlikumaks loetakse metsist häiringute mõju osas hiliskevade-varasuve mänguperioodil mängualal. Karjääri ja metsiste mänguala vahel on küll mets, kuid seda on tugevalt majandatud. Keskkonnaamet seab mürahäiringu tõkestamiseks keskkonnaloale kõrvaltingimuse, mille kohaselt tuleb rajada müratõkke vallid ka karjäärist lõuna ja lääne (metsise mänguplatsi) suunas. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb. Eeldades, et karjääris töötavaid masinaid saab käsitleda punktallikatena, mille heli levib sfääriliselt ja helirõhu tase väheneb 6 dB võrra kauguse kahekordsel suurenemisel, ei tohiks müratõkkevalli rajamisel metsise mänguplatsini kostuv müratase ületada 40 dB-d.

Pesitsusaegse (ennekõike metsisemängu) häirimise vältimiseks peab Keskkonnaamet vajalikuks lisada keskkonnaloale ka kõrvaltingimus, mis reguleerib ka mürarikaste tööde tegemist metsisemängu aktiivseimal perioodil. On teada, et mänguaktiivsus on metsistel suurim märtsi keskpaigast maikuu keskpaigani, mistõttu seab Keskkonnaamet Tursa liivakarjääris mürarikaste tööde tegemisele kõrvaltingimuse, mille kohaselt perioodil 15.03-15.05 ajavahemikus 18.00-9.00 ei tohi 300 m kaugusele leviv müratase ületada 40 dB.

Raskeveokitega liiklemine tekitab mürareostust, mis võib mõjutada metsise käitumist ja kahjustada elupaiga kvaliteeti. Kui Tursa liivakarjäärist materjali väljavedu toimub põhja suunas Võru-Mõniste-Valga teele, ei sea Keskkonnaamet liiklemisele täiendavaid piiranguid.

Juhul kui väljavedu toimub lõuna suunas mööda Karisöödi-Liivaku teed, siis seab Keskkonnaamet ajalised piirangud suuremale liikluskoormusele, et vältida pesitsusaegseid häiringuid metsisele. Lõunasuunaline Karisöödi-Liivaku tee külgneb metsise elupaigaga (KLO9133987, sigimispaike), mistõttu on väljavedu mööda lõunasuunalist Karisöödi-Liivaku teed keelatud perioodil 01.02-31.08.

Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel tuleb loa muutmisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

- *karjääri lubatud tööaeg on tööpäevadel esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00 on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);*
- *nädalavahetustel ja riigipühadel on karjääris töötamine keelatud;*
- *mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivale hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;*
- *karjääri tegevusega seonduva õhusaaste leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5° C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta;*
- *kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist*

mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul;

- lähimate elamute suunal, see on karjääri põhjapoolsele küljele tuleb rajada müratõkke vall, mille pikkus on võrdne karjääri põhjapoolse külje pikkusega ning kõrgus minimaalselt 3 m. See on vajalik müranormide täitmiseks;*
- kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;*
- pesitsusaegse (ennekõike metsisemängu) häirimise vältimiseks tuleb teha mürarikkaid töid väljaspool metsisemängu aktiivseimat perioodi. Perioodil 15.03-15.05 ajavahemikus 18.00-9.00 ei tohi 300 m kaugusele leviv müratase ületada 40 dB;*
- müra tõkestamiseks tuleb rajada vallid ka karjäärist lõuna ja lääne (metsise elu- ja mängupaiga) suunas;*
- lõunasuunalisel Karisöödi-Liivaku teel on väljavedu keelatud perioodil 01.02-31.08.*

3.4.3 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kehtivale keskkonnaloale nr L.MK/319178 on kantud neli kõrvaltingimust:

- 1. Katastriüksusel 49301:003:0341 karjääri alla jääva maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.*
- 2. Kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada korrastamisprojekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada kas vähemalt kaks aastat enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 23 tuh m³.*
- 3. Töötamisel Taali tee nr 4930218 kaitsetsoonis tuleb tegevus kooskõlastada maaomanikega, kellele tee kuulub.*
- 4. Kaevandamisel ja kaevisel laadimisel ning transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks tuleb rajada mäeeraldise ja selle teenindusmaa territooriumil teenindusplats, vältimaks kütuse ja õli leket pinnasesse ja põhjavette.*

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduse § 18² lõikes 4. Ura katastriüksuse (katastritunnusega 49301:003:0341) sihtotstarve on jätkuvalt maatulundusmaa 100%. Seega on kõrvaltingimus nr 1 jätkuvalt asjakohane ja jäetakse kehtima muutmata kujul.

Kaevandamisega rikutud maa korrastamist reguleerib maapõueseadus, mis sätestab korrastamisprojekti tingimused. Eeltoodu alusel on kõrvaltingimus nr 2 jätkuvalt asjakohane ja

jäetakse kehtima muutmata kujul.

Taali tee nr 4930218 on Transpordiameti teeregistri andmetel osaliselt nii avaliku kui ka mitteavaliku kasutusviisiga, mistõttu tuleb ettevõttel METSATERVENDUSE OÜ kooskõlastada tegevus maaomanikega, kellele tee kuulub. Eeltoodu alusel on kõrvaltingimus nr 3 jätkuvalt asjakohane ja jäetakse kehtima muutmata kujul.

Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Reostuse vältimiseks tuleb rangelt jälgida, et kaevandamis-ja laadimiskohtades ei satuks diiselmootorit ega määrdeõli karjääri põhja. Seadmete tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud platsil, mis varustatud õlitõrje vahenditega ja võimaldab ennetada diiselmootori ja määrdeõli reostust. Seega on kõrvaltingimus nr 4 jätkuvalt asjakohane ja jäetakse kehtima muutmata kujul.

Rõuge Vallavolikogu on nõustunud Tursa liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/319178 muutmisega 25.03.2025 otsuses nr 1-3/11 märgitud järgmistel tingimustel:

- *karjääri lubatud tööaeg tööpäevadel on ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00 on lubatud vaid väheste müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);*
- *nädalavahetustel ja riigipühadel on karjääris töötamine keelatud;*
- *määrdeõli teenindusmaal tuleb katendivalle hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;*
- *kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.*

Rõuge Vallavolikogu on nõustunud käesoleva keskkonnaloa muutmisega juhul, kui keskkonnaloa omanik täidab Rõuge Vallavolikogu 25.03.2025 otsuses nr 1-3/11 märgitud tingimusi. Keskkonnaamet edastas Rõuge Vallavolikogu otsuse taotlejale 10.04.2025 kirjaga nr DM-129511-15 ja 08.08.2025 kirjaga nr DM-129511-16. METSATERVENDUSE OÜ pole seisukohta Rõuge Vallavolikogu seatud tingimustele esitanud, mistõttu arvestab Keskkonnaamet kõigi Rõuge Vallavolikogu 25.03.2025 otsuses nr 1-3/11 märgitud tingimustega.

Keskkonnaamet on täpsustanud Rõuge Vallavolikogu 25.03.2025 otsuses nr 1-3/11 märgitud tingimusi järgmiselt:

- *karjääri lubatud tööaeg on tööpäevadel esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00 on lubatud vaid väheste müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);*
- *karjääri tegevusega seonduva õhusaaste leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5° C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.*

Eeltoodu alusel lisatakse antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. *katastriüksusel 49301:003:0341 karjääri alla jääva maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.*
2. *kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada korrastamisprojekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada kas vähemalt kaks aastat enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 23 tuh m³.*
3. *töötamisel Taali tee nr 4930218 kaitsetsoonis tuleb tegevus kooskõlastada maaomanikega, kellele tee kuulub.*
4. *kaevandamisel ja kaevisel laadimisel ning transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks tuleb rajada mäeeraldise ja selle teenindusmaa territooriumil teenindusplats, vältimaks kütuse ja õli leket pinnasesse ja põhjavekke.*
5. *karjääri lubatud tööaeg on tööpäevadel esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00 on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);*
6. *nädalavahetustel ja riigipühadel on karjääris töötamine keelatud;*
7. *mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivale hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;*
8. *karjääri tegevusega seonduva õhusaaste leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5° C, niisutada karjääriseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta;*
9. *kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul;*
10. *lähimate elamute suunal, see on karjääri põhjapoolsele küljele tuleb rajada müratõkke vall, mille pikkus on võrdne karjääri põhjapoolse külje pikkusega ning kõrgus minimaalselt 3 m. See on vajalik müranormide täitmiseks;*
11. *kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnanaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;*
12. *pesitsusaegse (ennekõike metsisemängu) häirimise vältimiseks tuleb teha mürarikkaid töid väljaspool metsisemängu aktiivseimat perioodi. Perioodil 15.03-15.05 ajavahemikus 18.00-9.00 ei tohi 300 m kaugusele leviv müratase ületada 40 dB;*
13. *müra tõkestamiseks tuleb rajada vallid ka karjäärist lõuna ja lääne (metsise elu- ja mängupaiga) suunas;*
14. *lõunasuunalisel Karisöödi-Liivaku teel on väljavedu keelatud perioodil 01.02-31.08.*

3.5. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Tursa liivakarjääri keskkonnakaitseloa nr L.MK/319178 muutmise taotluse avalikustamisel ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

Tursa liivakarjääri keskkonnakaitseloa nr L.MK/319178 muutmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalasid kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Mäeeraldise geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Rõuge Vallavalitsus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Helen Lukas
spetsialist
maapõuebüroo